

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA KIIPULASÄÄTIÖ SR:N VÄLINEN SOPIMUS STRATEGIAKAUDELLE 2026-2029

1. Sopimuksen tausta

- Kansalliset ammatillisen koulutuksen tavoitteet
- Tilannekuva koulutuksen järjestäjän toimintaympäristöstä ja sen ennakkoidusta kehityksestä
- Koulutuksen järjestäjän ensisijainen toiminta-alue

Sopimusluonnoksen valmistelun yhteydessä on tehty yhteistyötä Kiipulan ammattiopiston vastuualueiden koulutuksen järjestäjien, työelämän, työllisyysalueiden ja AMEO-verkoston kanssa. Yhteisistä kehittämistavoitteista on sovittu SASKY koulutuskuntayhtymän, koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän ja Koulutuskuntayhtymä Tavastian kanssa. TyöHämeen kanssa on käyty keskustelua vaativan erityisen tuen kohderyhmän nuorten aikuisten koulutustarpeesta. Työelämäkoordinaattorit ovat tavanneet työelämän edustajia valmistelun aikana. Toiminnanohjauksen kokeilun tavoitteiden edistämiseksi Kiipulan ammattiopisto tekee yhteistyötä myös muiden verkostojensa kanssa kuten ammattikorkeakoulut, järjestöt ja alueelliset kauppakamarit.

2. Kiipulasäätiö sr:n strategian keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet suhteessa ammatillisen koulutuksen kansallisiin tavoitteisiin, toimintaympäristön muutoksiin ja järjestäjän ensisijaiseen toiminta-alueeseen sopimuskaudella

a) Vaikuttavuustavoitteet

Vaativan erityisen tuen kohderyhmän työllistymisen sekä jatko-opintoihin siirtymisen edistäminen

- Kiipulasäätiön (myöhemmin Kiipula) tavoitteena on nostaa vuoteen 2029 mennessä vaativan erityisen tuen perustutkinnon suorittaneiden opiskelijoiden sijoittumista työelämään ja jatko-opintoihin 5–10 %-yksikköä eli nykyisestä 25 %:sta 30–35 %:iin (Kiipulan sijoittumiskysely). Keskeistä on täsmätyökykyisten työllistymisen parantaminen. Kasvua työllistymiseen ja jatko-opintoihin siirtymiseen tavoitellaan etenkin logistiikan, liiketoiminnan, ravintola- ja catering-, puhtaus- ja kiinteistöpalvelu-, rakennus-, sekä uutena käynnistyvään kone- ja tuotantotekniikan aloille.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen

- Opiskelijoiden kuntoutumisen ja toimintakyvyn edistäminen on edellytys työllistymiselle. Kiipula lisää yhteistyötä hyvinvointialueiden kanssa opiskelua tukevien tukiverkostojen rakentamiseksi.

Vaativan erityisen tuen vailla tutkintoa olevien nuorten aikuisten koulutuksen mahdollistaminen

- Kiipulan päämaakuntien tilannekuvien perusteella yli 20-vuotiaiden koulutustarve kasvaa hieman. Alueella on kohderyhmän nuoria aikuisia vailla toisen asteen tutkintoa. Tavoitteena on mahdollistaa heille pääsy perustutkinto-opintoihin ja lisätä heidän työllistymistään.

Työelämän ja väestön muutostilanteisiin vastaaminen

- Vaikka ikäluokat ovat pienentyneet, vaativan erityisen tuen opiskelijamäärät ovat nousseet. Koulutusta suunnattaessa otetaan huomioon Kiipulan päävastuumaakuntien vaativan erityisen tuen koulutustarpeet ja yleinen työllisyyskehitys. Maakuntien koulutuksenjärjestäjien kanssa tehostetaan opetustilojen yhteiskäyttöä. Koulutusta suunnataan niihin vastuualueen maakuntiin, joissa tarve kasvaa ja tuleva väestökehitys on suotuisa.

Kestävän kehityksen edistäminen

- Kestävää kehitystä edistetään ekologisesta, sosiaalisesta ja taloudellisesta näkökulmasta.

Kansainvälistymisen tukeminen

- Kotikansainvälisyyttä laajennetaan sekä monipuolistetaan.

b) Toiminnalliset tavoitteet

Kiipula edistää erityisen kohderyhmänsä työllistymistä seuraavin keinoin:

- Henkilökunnan osaamista lisätään erityisryhmien työllistämiseksi.
- Työhönvalmentajia lisätään tehostamaan opiskelijoiden työllistymistä edistävää ohjausta.
- Opiskelijoille tarjotaan viitenä päivänä viikossa läsnä olevaa opetusta ja ohjausta vähintään 17 tuntia/osp. Työvaltaisen pedagogiikan osuutta opetuksessa lisätään.
- Näytöt suoritetaan pääosin työpaikoilla aidoissa työtehtävissä ja -prosesseissa. Tavoitteena on, että vuonna 2026 työpaikoilla sekä oppilaitoksissa suoritettavien näyttöjen osuus nousee koulutusaloilla vähintään 77 %:iin ja vuoteen 2029 mennessä koko ammattiopistossa taso on vähintään 80 %.
- Työpaikkaohjauksen laatua parannetaan lisäämällä työpaikkaohjaajakoulutusta.
- Ajoneuvoalan perustutkintoa kehitetään huomioiden autokannan nopea tekninen kehitys. Tällä pyritään parantamaan opiskelijoiden työelämässä tarvitsemää osaamista.
- Opinto-ohjaajat tukevat vastuuopettajia opiskelijoiden urasuunnittelussa kohti työelämää tai jatko-opintoja.

Kiipula edistää opiskelijoiden hyvinvointia ja toimintakykyä

- Opiskelijakunnan toimintaa vahvistetaan eri maakunnissa.
- Hyvinvointialueiden kanssa tehtävää yhteistyötä kehitetään toimivien keinojen saamiseksi opiskelijoiden terveyden ja jaksamisen tukemiseen.

Kiipula lisää vailla tutkintoa olevien vaativan erityisen tuen nuorten aikuisten kouluttautumisen mahdollisuuksia

- Kiipula vastaa ensisijaisesti toiminta-alueellaan kohderyhmänsä oppivelvollisten koulutustarpeesta. Sen lisäksi työllisyysalueiden, ohjaamoiden ja alueen yleisten oppilaitosten kanssa tehdään yhteistyötä vaativan erityisen tuen perustutkintojen kohderyhmän nuorten aikuisten tavoittamiseksi.
- Henkilökohtaiset opinnot suunnitellaan työllistymisen näkökulmasta ja tavoitteeksi asetetaan työllistymistä edistävien tutkinnon osien suorittaminen.

Kiipula vastaa työelämän ja väestön muutostilanteisiin

- Kiipula tehostaa tilojen yhteiskäyttöä muiden koulutuksenjärjestäjien kanssa.
- Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän kanssa kehitetään toimintaa hakijoiden ohjautumiseksi tuen tarpeen mukaan heille soveltuviin opintoihin. Yhteistyötä tiivistetään työelämäkumppanuuksien rakentamisessa ja kehittämisessä.
- SASKY koulutuskuntayhtymän kanssa kehitetään toimintaa hakijoiden ohjautumiseksi tuen tarpeen mukaan heille soveltuviin opintoihin.

Kiipula edistää kestävästä kehitystä

- Kiipulasäätiö sr asettaa kestävyysraportissa tavoitteet vuodelle 2026. Kiipulassa investoidaan esteettömiin oppimisympäristöihin ja päästöjä vähentäviin ratkaisuihin.

Kiipula tukee kansainvälistymistä

- Kotikansainvälisyyden toteutusmalleja kehitetään. Kiipula ottaa vuosittain opettaja- ja opiskelijavieraita vastaan osana kotikansainvälisyyttä.

c) Toimenpiteet ja niiden ajoittuminen

Työllistymisen edistäminen

- Syksystä 2026 alkaen toteutetaan työelämäyhteistyön osaamisen kehityspolku opetus- ja ohjaushenkilöstölle.
- Päävastuumaakunnissa lisätään työhönvalmentajien antamaa ohjausta syksystä 2026 alkaen.
- Uusi opetuskorjaamo otetaan ajoneuvoalan käyttöön Turengissa syksyllä 2026.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen.

- Opiskelijakunnan toimintaa vahvistetaan maakunnissa vuoden 2026 aikana palvelemaan alueellista opiskelijoiden yhteisöllistä toimintaa.

Työelämän ja väestön muutostilanteisiin vastaaminen

- Tieto- ja viestintätekniikan koulutusta vähennetään Kanta-Hämeessä 1.8.2026 alkaen.
- Liiketoiminnan perustutkinnon tarjontaa vähennetään Kanta-Hämeessä 1.8.2026 alkaen.
- Uutena koulutusalanä käynnistetään kone- ja tuotantotekniikan perustutkinto yhteistyössä koulutuskuntayhtymä Tavastian kanssa.
- Nokialla on tavoitteena käynnistään puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan perustutkinnon kiinteistöhoitajan osaamisalan koulutus alueelta nousseen tarpeen pohjalta.
- Hoiva-avustajakoulutuksen paikkoja lisätään Uudellemaalle ja Pirkanmaalle.
- Osa Hämeen ammatti-instituutin luonnonvara-alojen koulutuksista toteutetaan Kiipulan Janakkalan toimipaikan oppimisympäristöissä 1.8.2026 alkaen.

Kestävän kehityksen edistäminen

- Kiipulasäätiö sr toteuttaa vuotuisten kestävyysraporttien mukaisia kestävyystavoitteita ja edistää sen myötä kestävästä kehitystä koko sopimuskauden.

Kansainvälistymisen tukeminen

- Kotikansainvälisyyttä vahvistetaan koko sopimuskaudella järjestämällä opiskelijoille monimuotoisia tilaisuuksia ja tapahtumia. Etäyhteyksillä toteutettavaa kv-yhteistyötä lisätään.

3. Harkinnanvarainen rahoitus

Tämän sopimuksen kohdassa 2 asetettujen tavoitteiden saavuttamisen tukemiseksi opetus- ja kulttuuriministeriö tulee kohdentamaan strategiakaudella 2026–2029 harkinnanvaraista rahoitusta koulutuksen järjestäjälle julkisen talouden suunnitelman 2027–2029 puitteissa. Harkinnanvarainen rahoitus myönnetään strategiakaudella vuosittain kunkin vuoden talousarvion määrärahasta, mikäli eduskunta vahvistaa talousarvioehdotuksen.

TOIMENPIDE/ TAVOITE	2026 €	2027 €	2028 €	2029 €	YHTEENSÄ €
Työhönvalmentajat tukemaan työllistymistä	37 500	137 000	142 500	142 500	459 500
Työelämäyhteistyön osaamisen kehityspolku	4000	12 000	12 000	12 000	40 000
YHTEENSÄ €	41 500	149 000	154 500	154 500	499 500

Opetus- ja kulttuuriministeriö voi lisäksi kohdentaa koulutuksen laadun kehittämiseen, riittävän opetuksen ja ohjauksen turvaamiseen sekä työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen tukemiseksi harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta.

4. Seuranta

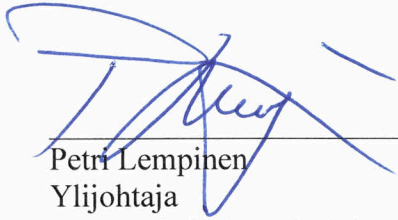
Sopimuksessa sovittujen tavoitteiden ja toimenpiteiden väliarviointi toteutetaan toukokuussa 2028 pääosin valtakunnallisista tietovarannoista saatavien indikaattoritietojen pohjalta.

Mikäli väliarvioinnissa koulutuksen järjestäjä ei näyttäisi saavuttavan tässä sopimuksessa sovittuja tavoitteita tai suunta ei näyttäisi toivottavalta ja tilanne johtuisi pääsääntöisesti koulutuksen järjestäjästä riippumattomista syistä, voitaisiin tavoitteita ja toimenpiteitä muuttaa kesken strategiakauden.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Kiipulasäätiö sr ovat sopineet edellä mainituista kohdista 2–4.

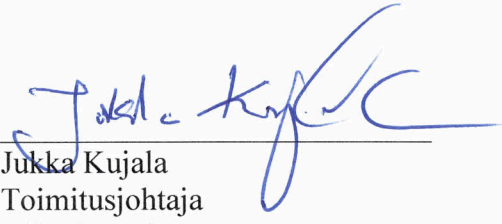
Allekirjoitukset

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Petri Lempinen
Ylijohtaja
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Jukka Kujala
Toimitusjohtaja
Kiipulasäätiö sr

Auli Miettinen
Talousjohtaja
Kiipulasäätiö sr